

Prefață

Muzica a constituit dintotdeauna un mod de exprimare a aspirațiilor umane, reflectând viața în forme multiple, reprezentând un mijloc de comunicare afectivă între oameni. „Fără muzică viața noastră ar fi o rătăcire”, scria Friedrich Nietzsche.

Evoluția muzicii de-a lungul timpului reprezintă un proces continuu, deosebit de complex. Marile creații ale muzicienilor din toate timpurile nu pot fi desprinse din contextul general, social-istoric în care apar, ele constituindu-se în momente distincte de sinteză a unor acumulări succesive, de îmbogățire și extindere prin inovații cuceritoare, problemele și mai ales soluțiile purtând pecetea geniului creator al omului. În acest context, procesul creației muzicale de la sfârșitul secolului al XIX-lea este unul dintre cele mai complexe fenomene din întreaga istorie a muzicii, atât sub aspectul cantității și calității creațiilor, cât mai ales sub aspectul semantic al înnoirii gramaticilor compoziționale.

Sfârșitul de secol XIX (aproximativ 1870-1915) a fost o perioadă de mari efervescente estetice și stilistice, în care evenimentele artistice s-au succedat și s-au interferat cu repeziune într-o aglomerare continuă, iar creația muzicală a surprins prin tendințele tot mai accentuate de amplificare a procesului diversificărilor stilistice, al înnoirilor.

*În dubla ipostază de profesor de canto și interpret, am conștientizat că nu este posibilă o abordare adecvată a structurii esențiale a cântului, atât în contextul întregului proces cultural muzical, cât și al înțelegerii diferitelor stiluri și moduri de interpretare, fără o viziune istorică menită a se integra în ecuația educării muzicale a noilor generații. În cadrul formelor de expresie muzicale și artistice cântul, după cum afirmă Consuelo Rubio de Uscătescu, este „o manieră specifică omului... de a da formă poetică sentimentelor sale și de a se realiza pe sine însuși în chip poetic. Nu se poate aborda temeinic pregătirea muzicală a tinerelor generații de astăzi fără să se țină seama, pe parcursul procesului însuși de formare, de legătura intimă existentă între modalitățile stilistice și expresive ale fiecăreia din formele estetice care intră în componența cântului, fără a le prezenta acestor tineri, supunând deci conștiinței lor, înțelegerii și inteligenței lor, natura procesului istoric și structural al muzicii vocale ca atare, și al diferitelor varietăți culte ale cântului, ca realizare estetică superioară”.*¹

Dedic acest volum studenților mei și colegilor lor de generație, a căror prezență activă la cursuri și seminarii, dar mai ales în sălile Filarmonicii și Operei este atât de tonică și reconfortantă. El nu ar fi putut să apară fără exigența îndrumare a distinsului prof. univ. dr. Mihail Cozmei de la Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași, căruia îi sunt profund recunoscătoare.

Mulțumesc editorului pentru condițiile grafice ale acestei lucrări, prietenului prof. univ. dr. Liviu Suhar pentru copertă și nu în ultimul rând rotarienilor din Vaslui pentru generozitatea lor.

¹ Consuelo Rubio de Uscătescu, *Arta cântului*, Edit. Muzicală, București, 1989, pag. 5.